

FOLLO OG NORDRE ØSTFOLD TINGRETT

DOM

Avsagt: 04.05.2026

Saksnr: 26-010298MED-TFNO/TSKI

Rettsens leder: Dommerfullmektig Henning Alexander Opedal
m/alm fm

Meddommere:

Svein Wegard Østby
Susanne Wulff Alnæs

Påtalemyndigheten

Politiadvokat Caroline Kvaal
Engebreetsen

mot

■■■■ ■■■■ ■■■■

Advokat Bendik Falch-Koslung

- straffeloven § 280

- vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3

sammenholdt med straffeloven § 79 bokstav a til: fengsel i 18 dager.

2. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] f. [REDACTED] dømmes til å betale oppreisningserstatning til [REDACTED] [REDACTED] fastsatt etter rettens skjønn, begrenset oppad til kroner 150 000 - hundreogfemtitusen - med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra 14 – fjorten – dager etter dommens forkynnelse og til betaling skjer.

3. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] f. [REDACTED] fradømmes retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en periode på 2 - to - år, regnet fra 27.06.2025 i medhold av vegtrafikkloven § 33 nr 1, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn § 2-4. Hun pålegges å ta full ny førerprøve dersom hun vil erverve førerkort på ny, jf. forskrift om tap av retten til å føre motorvogn § 8-3.

4. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] f. [REDACTED] dømmes til å betale saksomkostninger til det offentlige fastsatt etter rettens skjønn.

Bistandsadvokaten nedla slik påstand:

1. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] f. [REDACTED] dømmes til å betale oppreisningserstatning til [REDACTED] [REDACTED] fastsatt etter rettens skjønn, begrenset oppad til 150 000 kroner, med tillegg av lovens forsinkelsesrente fra 14 dager etter at dommens forkynnelse og til betaling skjer

Forsvarer la ned påstand om at tiltalte frifinnes for tiltalebeslutningens post I, og det sivile kravet, subsidiært at hun anses på mildeste måte.

Rettens vurdering

1. Skyldvurderingen

Etter bevisførselen legger retten følgende til grunn som bevist utover enhver rimelig tvil:

Fredag 27. juni 2025 ca. kl. 16:30 på Kråkstadveien kom tiltalte kjørende mot krysset i Kråkstadveien/E18 Askimveien ved Kråkstad i Nordre Follo. Hun var på vei hjem fra jobb og

skulle svinge til venstre ut i krysset for deretter å kjøre i sørgående retning på E18 Askimveien. Tiltalte hadde vikeplikt for trafikk i begge retninger på E18, herunder både sørgående trafikk mot Askim og nordgående trafikk mot Oslo. Vikeplikten var skiltet, og det var markert vikelinje i veibanen. Værforholdene var gode og veibanen var tørr. Hun var godt kjent på stedet.

På samme tidspunkt kom fornærmede kjørende på sin Honda motorsykkel i nordgående retning fra Askim mot Oslo. Veien han kjørte på var en forkjørsvai. Fartsgrensen var 70 km/t. Fornærmede lå bak en personbil, og det var dobbel sperrelinje på strekningen frem mot krysset der tiltalte stod. Han hadde passert en fotoboks i underkant av 400 meter før krysset.

Etter at personbilen foran fornærmede hadde passert krysset, kjørte tiltalte ut i krysset. Hun så ikke motorsykkelen før fronten av tiltaltes bil kolliderte med fornærmedes motorsykkel. Fornærmede ble kastet av sykkelen og havnet i motgående kjørefelt, mens motorsykkelen ble liggende i grøften langs siden av veien. Motorsykkelen ble totalvraket, og tiltaltes bil fikk omfattende frontskader og ble også vraket.

Ved bevisvurderingen legger retten til grunn at det beskrevne hendelsesforløpet ikke er bestridt. Dette støttes av tiltaltes forklaring, fornærmedes forklaring samt fremlagte bilder av strekningen fornærmede kjørte, åstedet og tiltaltes bil og fornærmedes motorsykkel.

Det er ikke tvilsomt at de objektive vilkårene for å konstatere overtredelse av vegtrafikkloven § 3 og straffeloven § 280 er oppfylt. Tiltalte var fører av bilen. Retten finner det klart at fornærmede ble påført «betydelig skade» som følge av påkjørselen. At dette vilkåret er oppfylt, er heller ikke bestridt.

Fornærmede ble påført omfattende skader i hofta og legg, og har gjennomgått tre operasjoner. Han opplyste i retten at han var nærme å miste benet. Han har videre vært innlagt på sykehus og rehabiliteringsinstitusjoner over lengre tid, samlet sett i nærmere fem måneder. Han har lenge måttet bruke prekestol og krykker for å bevege seg. Han stoppet å bruke krykker i midten av januar 2026, og har i dag fremdeles smerter i benet. Fornærmede har siden slutten av januar 2026 arbeidet noe som tilkallingsvikar innen båtlossing. På grunn av skaden i foten kan han ikke utføre alle arbeidsoppgavene, men har i hovedsak arbeidet med kjøring av truck og hjullaster. Fremtidig funksjonsnivå er usikkert. Tiltalte pådro seg skade i kneet som følge av kollisjonen.

Spørsmålet er om den betydelige skaden er forvoldt ved uaktsomhet.

Etter straffeloven § 23 første ledd er «[d]en som handler i strid med kravet til forsvarlig opptreden på et område, og som ut fra sine personlige forutsetninger kan bebreides», uaktsom.

For at det skal foreligge uaktsomhet, må retten konkludere med at tiltalte ut fra en konkret helhetsvurdering har handlet i strid med de krav som må stilles til en alminnelig fornuftig og samvittighetsfull person på området i den aktuelle situasjonen. Samtidig må det ikke foreligge forhold ved tiltalte som tilsier at hun er unntatt fra den generelle rolleforventningen i situasjonen og dermed ikke kan bebreides for sin handlemåte. Retten viser til denne forståelsen i HR-2025-256-U avsnitt 12 og 13.

Når det skal fastlegges hvilke krav rettsordenen stiller til aktsom opptreden på et bestemt livsområde, vil risikoen for skade og konsekvensene av en mulig skade stå sentralt. Ettersom trafikkuhell har et stort skadepotensiale, stilles det i praksis strenge krav til aktsomheten hos bilførere.

Høyesterett har slått fast at det kreves en noe høyere grad av uaktsomhet for å kunne dømme for brudd på straffeloven enn for brudd på vegtrafikkloven § 3, jf. HR-2024-2325-U avsnitt 22. Det ble vist til HR-2024-1718-A avsnitt 18, som gjaldt straffeloven § 281, hvor det påpekes at forskjellen med vegtrafikkloven § 3 går tilbake til en lovendring i 2001. I den dommen understreker også Høyesterett at enkelte situasjoner krever særlig aktsomhet:

«(19) Det fremgår av forarbeidene til den endringen, som senere rettspraksis har bygget på, at enkelte situasjoner i trafikken krever særlig aktsomhet. Det gjelder blant annet i tilfeller der den tiltalte har vikeplikt, jf. HR-2018-2189-A avsnitt 14; der den tiltalte er yrkessjåfør som kjører tung lastebil, jf. HR-2018-389-A avsnitt 20; og der trafikkbildet er komplisert, jf. Rt-2009-299 avsnitt 29. Bedømmelsen er med andre ord situasjonsbetinget, hvor risikobildet står sentralt for de krav som stilles til forsvarlig opptreden.

(20) Samtidig er det klart at det skal skje en konkret bedømmelse av tiltaltes handlemåte, også i de tilfellene særlig aktsomhet kreves. Momenter som kan tilsi at tiltalte da likevel skal frifinnes for brudd på straffeloven § 281, er at den forulykketes adferd var ulovlig, ekstraordinær eller upåregnelig, og at den tiltalte i et komplisert trafikkbilde bare kortvarig feilfordelte oppmerksomheten om trafikkrelevant, men ikke den mest sentrale informasjonen. Her viser jeg til den nevnte dommen i Rt-2009-299 avsnitt 30-33 og de lovforarbeidene den viser til.»

Tilsvarende utgangspunkter gjelder også for straffeloven § 280, jf. HR-2024-2325-U avsnitt 26.

Det er på det rene at tiltalte hadde vikeplikt for fornærmede. Utgangspunktet er da at det gjelder en skjerpet aktsomhetsnorm, som innebærer at sjåføren må utvise særlig aktpågivenhet, jf. HR-2018-2189-A avsnitt 14. At bilistene hun har vikeplikt for kjører på en vei med fartsgrense 70 km/t, tilsier etter rettens syn også skjerpede krav til hennes aktsomhet.

Med utgangspunkt i den skjerpede aktsomhetsnormen som kommer til anvendelse, har retten funnet det bevist utover enhver rimelig tvil at tiltalte har handlet uaktsomt etter straffeloven § 280, jf. § 23. En alminnelig aktsom bilfører ville ha oppdaget fornærmede og ventet til han var passert før hun krysset veien.

Retten har lagt særlig vekt på at tiltalte hadde fri sikt til det kjørefeltet fornærmede kom kjørende i. Retten viser til bilder tatt av politiet, som viser krysset sett fra vikelinjen på utkjøringen ved Kråkstad, hvor tiltalte stod og ventet før hun kjørte ut. Selv om det er en svak bakketopp noe i forkant av krysset, fremgår det av bildene at sikten fra stedet der tiltaltes bil stod, ikke i nevneverdig grad svekkes av høydeforskjellen. Strekningen der fornærmede kom kjørende fremstår som oversiktig fra der tiltalte stod.

Politiet har foretatt målinger i Webkart som viser at avstanden mellom krysset der sammenstøtet skjedde og Asper bro er om lag 280 meter. Det er videre foretatt måling fra stedet der tiltalte stod og ventet, frem til veiskiltet i forkant av Asper bro. Dette skiltet er synlig fra tiltaltes posisjon, og avstanden ble målt til 260 meter. Selv om det skulle legges til grunn at fornærmede holdt en høyere hastighet enn tillatt, er det klart at fornærmede må ha vært synlig for tiltalte i mer enn 10 sekunder før sammenstøtet. Det er således ikke tale om en mer unnskyldelig feilfordelt oppmerksomhet eller kortvarig uoppmerksomhet i denne saken, jf. HR-2018-2189-A avsnitt 16 og 17.

Retten viser også til forklaringen fra politibetjent ████████ som var på stedet, og som forklarte at han opplevde trafikksituasjonen som oversiktig der tiltalte stod og ventet på å kjøre ut. Han forklarte videre at når man står som første bil i krysset, er det ingen trær eller andre forhold som hindrer sikten mot venstre, som er den retningen fornærmede kom kjørende fra. Retten bemerker videre at det i tillegg til god sikt, var gode kjøreforhold med tørr veibane og ingen blendende sol for tiltalte. Det er ikke opplyst om andre plutselige hendelser som krevde tiltaltes oppmerksomhet. Det er vanskelig å forklare hendelsen på annen måte enn at tiltaltes oppmerksomhet eller evne til å observere har vært langt dårligere enn det som objektivt sett kreves av en bilfører.

Det foreligger ingen tekniske bevis for hvilken hastighet fornærmede hadde i tiden før sammenstøtet eller i kollisjonsøyeblikket. Det er ikke foretatt tekniske undersøkelser av tiltaltes bil eller fornærmedes motorsykkel, og det foreligger ingen dokumenterte bremsespor. Fornærmede har forklart at han kjørte i om lag 65 km/t, noe under fartsgrensen på 70 km/t. Tiltalte har ikke uttalt seg om hvilken hastighet hun mener fornærmede holdt, da hun ikke så ham i det hele tatt før sammenstøtet. Det er heller ingen vitner som kan si noe om farten fornærmede holdt. Den som har vikeplikt, må uansett ta høyde for at vikeplikten også gjelder dersom andre trafikanter overskrider skiltet hastighet, jf. LF-2021-37614. At noen biler kjører for fort på en slik vei som her kan heller ikke karakteriseres som ekstraordinært eller upåregnelig.

Det er ikke subjektive forhold ved tiltalte som gjør at hun ikke kan klandres, jf. straffeloven § 23 første ledd.

For at straffeloven § 280 skal kunne komme til anvendelse må uaktsomheten også omfatte skadefølgen. Vilkåret er oppfylt. Den som uaktsomt kjører på en person med en personbil, må forstå at dette kan medføre store skader selv om farten er lav, særlig gjelder dette når man kjører ut på en vei der trafikantene som er der fra før holder høy fart.

De objektive og subjektive vilkårene for straff etter straffeloven § 280 er oppfylt, og tiltalte dømmes i samsvar med post I.

Basert på rettens vurdering av de faktiske forhold og tiltaltes uaktsomhet under post I, finner retten det også bevist at tiltalte ikke opptrådte tilstrekkelig varsomt og aktpågivende i trafikken, jf. vegtrafikkloven § 3 jf. § 31 første ledd, og at hun var uaktsom i den forbindelse. Tiltalte dømmes dermed også i samsvar med post II. Det vises i den forbindelse også til hennes erkjennelse av straffeskyld for denne tiltaleposten.

Tiltalte blir etter dette å domfelle for overtredelse av straffeloven § 280 og vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3.

2. Straffeutmåling

Retten skal utmåle en straff for overtredelser av straffeloven § 280 og vegtrafikkloven § 31 første ledd, jf. § 3. Siden det er to ulike straffebestemmelser som rammer ulike sider av den straffbare handling, kommer straffeloven § 79 bokstav a til anvendelse.

Det mest alvorlige forholdet i denne saken er overtredelsen av straffeloven § 280, som også vil være bærende for straffutmålingen

Har føreren utvist en alvorlig svikt i de krav som må stilles til henne som sjåfør, skal det reageres med ubetinget fengselsstraff med mindre det foreligger spesielle omstendigheter, jf. Rt-2013-1325, avsnitt 16.

Retten mener at det å ikke få med seg en motorsykkel i et kryss man har vikeplikt i, utgjør en alvorlig svikt i de krav som må stilles til tiltalte som sjåfør. Hendelsen resulterte i alvorlige og skader for fornærmede som fremdeles er fysisk preget av hendelsen. På nåværende tidspunkt er det vanskelig å si noe om endelig prognose selv om han er i positiv utvikling. Ulykken kunne lett ha fått et enda alvorligere utfall og allmenne hensyn tilsier at det reageres strengt.

Retten mener det ikke foreligger spesielle omstendigheter som tilsier at det ikke skal reageres med ubetinget fengselsstraff.

Retten finner at den totale saksbehandlingstiden er rimelig. Det gikk i underkant av fem måneder fra hendelsen fant sted til tiltale ble tatt ut. Aktor opplyste imidlertid at saken hadde hatt en liggetid på rundt 2,5 måneder rett etter sommeren 2025, hvilket tillegges noe vekt i formidlende retning, jf. straffeloven § 78 bokstav e.

Tiltalte har erkjent straffeskyld for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd jf. § 3. Retten tillegger også dette en viss vekt i formildende retning, jf. straffeloven § 78 bokstav f.

Hensyntatt de formidlende omstendighetene mener retten at riktig straff er fengsel i 16 dager.

3. Tap av førerrett

Ved ileggelse av straff for overtredelse av vegtrafikkloven § 31 første ledd jf. § 3, følger det av tapsforskriften § 2-4 tredje ledd jf. første ledd at tapstiden bør settes fra minst 1 år til opp mot 3 år i mer graverende tilfeller, dersom den uaktsomme kjøringen har ført til betydelige personskader med «lengre tids invaliditet eller varig invaliditet». Tapsperioden kan likevel settes under ett år dersom motorvognføreren var lite å klandre.

Hva som menes med «betydelige personskader med lengre tids invaliditet», er ikke definert i tapsforskriften. Retten er uansett ikke i tvil om at fornærmedes skade både er betydelig og langvarig nok til at tapsforskriften § 2-4 tredje ledd kommer til anvendelse. Det vises til det retten har skrevet under skyldvurderingen om fornærmedes skader.

Ved fastsettelse av perioden for tap av førerrett følger det av tapsforskriften § 1-4 andre ledd første punktum at det skal legges vekt på om førerkortinnehaveren har hatt førerkortet i sin besittelse «i lengre tid» etter handlingstidspunktet, det vil si at førerkortet i lengre tid ikke har vært beslaglagt av politiet. Forutsetningen er at førerkortinnehaveren selv ikke kan bebreides for at førerkortet ikke har vært beslaglagt.

Det ble opplyst at tiltalte fikk førerkortet tilbake den 20. mars 2026. Retten kan ikke se at den tid tiltalte har hatt førerkortet, utgjør en lengre tids besittelse. Med «lengre tids besittelse» menes en periode på mer enn seks måneder, jf. HR-2020-1401-U og LB-2019-85105.

Retten har kommet til at tapstiden skal settes til 1 år og 6 måneder.

Retten mener at tapsperioden ikke er uforholdsmessig, jf. tapsforskriften § 1-3. Tap av førerrett er som regel byrdefullt for den som rammes. Det kreves imidlertid vesentlig mer enn det «normale» for at det kan bli tale om nedsettelse av tapsperioden, sammenlignet med det som ellers skal ilegges etter gjeldende praksis. Etter rettens syn er verken mangelfulle kollektivtilbud mellom tiltaltes hjem og arbeidssted eller hennes kneplager tilstrekkelig til å begrunne en avkortning av tapsperioden.

Tap av førerrett gjelder fra dommen er rettskraftig. Tiden førerretten har vært inndratt skal gå i fradrag i tapstiden, jf. tapsforskriften § 1-4 første ledd. Dersom siktede skal erverve førerretten på nytt kreves full ny førerprøve i medhold av tapsforskriften § 8-3 sjette ledd.

4. Oppreisningserstatning

Fornærmedes bistandsadvokat har på hans vegne krevd oppreisningserstatning.

Fornærmede vil ha krav på oppreisningserstatning dersom tiltalte forsettlig eller grovt uaktsomt har voldt skade på ham, jf. skadeserstatningsloven § 3-5 første ledd bokstav a.

For at en handling skal regnes som grovt uaktsomt, kreves det et markert avvik fra vanlig forsvarlig handlemåte, jf. HR-2018-2427-A avsnitt 39 med henvisning til Rt-2009-6 avsnitt 49. Det vises videre til straffeloven § 23 andre ledd hvor det fremgår at «Uaktsomheten er grov dersom handlingen er svært klanderverdig og det er grunnlag for sterk bebreidelse.»

Utgangspunktet i erstatningsretten er overvektprinsippet, der det mest sannsynlige faktum skal legges til grunn. I rettspraksis er det imidlertid anvendt et skjerpet beviskrav for omstendigheter som er særlig belastende for en part, jf. Rt-2005-1322 avsnitt 28. Det er i slike tilfeller stilt krav om kvalifisert, klar eller sterk sannsynlighetsovervekt, jf. Rt-2014-1161 avsnitt 22.

Uansett hvilket beviskrav som legges til grunn, finner retten det klart at tiltalte har opptrådt grovt uaktsomt. Retten viser til den skjerpede aktsomhetskravet og drøftelsen av skyldspørsmålet. Muligheten for å oppdage fornærmede i form av lang og god sikt medfører at tiltaltes unnløstelse av å i det hele tatt oppdage fornærmede før kollisjonen, må vurderes som grovt uaktsomt. Retten finner også med klar sannsynlighetsovervekt at fornærmede ikke overskred fartsgrensen forut for kollisjonen. Han har forklart at han holdt en hastighet på om lag 65 km/t. En fotoboks ble passert kort tid før sammenstøtet uten at det ble registrert hastighetsoverskridelse, og tiltalte har ikke anført at farten var for høy, men kun at hun ikke på noe tidspunkt så ham.

Vilkårene for å tilkjenne oppreisningserstatning er dermed oppfylt.

Oppreisningserstatning etter skadeserstatningsloven § 3-5 skal fastsettes til det engangsbeløp retten finner rimelig. Det er ingen normalerstatning for saker om uaktsomme kroppsskader. Utmålingen må derfor skje skjønnsmessig og etter en bred individuell vurdering. Ved denne vurderingen skal det særlig legges vekt på handlingens objektive grovhet, skadevolders skyld og skadens omfang og virkninger for skadelidte, jf. HR-2020-1345-A avsnitt 28 og HR-2024-431-A avsnitt 45 med videre henvisninger. Av de nevnte dommene fremgår også at tyngdepunktet i begrunnelsen for å tilkjenne oppreisning gradvis er blitt flyttet fra

gjengjeldelse og prevensjon til skadelidtes behov for kompensasjon. Konsekvensene for den fornærmede står derfor sentralt.

Etter en samlet vurdering finner retten at oppreisningserstatningen passende kan fastsettes til 140 000 kroner. Ved vurderingen har retten sett hen til nivået i LE-2024-170881, hvor oppreisningen ble satt til 130 000 kroner. Sakene er sammenlignbare med hensyn til handlingens grovhet og skadevolderens skyld. Skadens omfang er større i vår sak, men retten vurderer at virkningene for skadelidte var større i LE-2024-170881. Retten har tatt noe hensyn til prisutviklingen siden dommen i 2024 ble avsagt.

5. Saksomkostninger

Sakskostnader idømmes, jf. straffeprosessloven § 436. Retten har vurdert straffeprosessloven § 437 tredje ledd og funnet at sakskostnader skal idømmes med kr 5 000

Dommen er enstemmig.

DOMSSLUTNING

1. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] født [REDACTED] dømmes for overtredelse av straffeloven § 280 og vegtrafikkloven § 31 første ledd jf. § 3, sammenholdt med straffeloven § 79 bokstav a, til fengsel i 16 dager.
2. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] født [REDACTED] dømmes til å tape retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en periode av 1 år og 6 måneder, jf. vegtrafikkloven § 33 nr. 1 første ledd, jf. tapsforskriften § 2-4. Fristen regnes fra den dagen dommen er rettskraftig. Den periode førerkortet har vært beslaglagt før dommen er rettskraftig, går til fradrag, jf. tapsforskriften § 1-4 første ledd. Som vilkår for gjenerverv av førerretten må hun gjennomføre og bestå full ny førerprøve, jf. tapsforskriften § 8-3 sjette ledd.
3. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] født [REDACTED] dømmes til å betale oppreisning til [REDACTED] [REDACTED] med 140 000 kroner innen 2 uker fra forkynnelsen av denne dommen.
4. [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] født [REDACTED] dømmes til å betale saksomkostninger til det offentlige med 5 000 kroner.

Fremmøteforkynning

Tiltalte er innkalt til fremmøteforkynning den **21. mai 2026 kl. 10:00** på **Ski tinghus** for å få forkynt dommen. Ankefristen utløper to uker etter dette tidspunkt.

Retten hevet

Henning Alexander Opedal

Svein Wegard Østby

Susanne Wulff Alnæs

*Dokument i samsvar med original
Cathrine Sydengen,
rådgiver*